

תשע"ח, סמסטר ב'
 שו"ס יום ב' 16:30-20:00
 מס' קורס 58452 ; כיתה 3204 חברה
 שעת קבלה: יום ד' 15:30-16:15

האוניברסיטה העברית בירושלים
 הפקולטה למדעי החברה
 המחלקה ליחסים בין-לאומיים
 חדר מרצה: 5303 ; טלפון: 02-5883156
 דואר אלקטרוני: eitan.barak@mail.huji.ac.il

משטרי ביטחון בין-לאומיים

ד"ר איתן ברק, עו"ד

תיאור הקורס

בקורס/סמינר זה נעסוק בתיאוריה עיקרית ביחב"ל, אשר פותחה במטרה להבין כיצד שיתוף פעולה בא לידי ביטוי ומתמסד בתחומי-נושא שונים במערכת בינלאומית הנתפסת כאנארכית. שורשי התיאוריה נעוצים במשפט הבין-לאומי. אולם, מאז הופעתה בשנות ה-80 ובעיקר עד לאמצע שנות ה-90, היא היוותה מוקד עיקרי לדיונים תיאורטיים ומחקרים אמפיריים במסגרת היחב"ל.

לאחר הקניית התשתית התיאורטית הנדרשת להבנת התפישה בכללותה, נלמד כיצד שיתפו ביניהן המדינות פעולה בתחומים שונים ובעיקר בתחום הביטחוני החל ממאבק בפיראטיות, עובר לניהול הפוליטיקה העולמית ומניעת תפוצה גרעינית, וכלה בטיפול בסוגיות שונות העומדות על סדר היום של הקהילה הבינלאומית בתחומי נושא שונים. בנוסף לבחינה של שיתוף פעולה בין מדינות בעימות (ניהול סכסוכים האמור להוביל לבסוף ליישובם), יושם דגש על בחינת משקלם ופועלם של שחקנים תת-לאומיים ועבר-לאומיים וכיצד מצליחים הם לכפות על המדינות לשתף פעולה בניגוד לאינטרס האנוכי של האחרונות.

דרישות הקורס/סמינר

א – לקרוא את חומר הקריאה שיוגדר כחומר חובה מתוך רשימת הקריאה שלהלן.

ב – לנכוח בשעורים ולהשתתף באופן פעיל בדיונים.

נושאי הלימוד

מבוא: גישות בסיס ביחב"ל ומיפוי תיאורטי :

Bull Hedley, *The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics*, (New York: Columbia University Press), 1977, Chp. 2.

Hasenclever Andreas *et al.*, *Theories of International Regimes*, (Cambridge: Cambridge University Press), 1997, Chp.1-2.

חלק א' : משטרים בינלאומיים : הבסיס התיאורטי

• הגדרה:

Krasner. D. Stephen, "Structural Causes and Regime Consequences:"
 36(2), *International Organization*, Spring 1982, pp.185-205.

• תנאים מקדמיים : דילמות היסוד

Stein A. Arthur, "Coordination and Collaboration: Regimes in An Anarchic World",
International Organization, 36(2), Spring 1982, pp.299-324.

• כינון/ צמיחת משטרים

Keohane Robert, "Reciprocity in International Relations" *International Organization*, 40(1),
 Winter 1986, pp. 1-27.

Young Oran, "Regime Dynamics: The Rise and Fall of International Regimes", *International Organization*, 36(2), Spring 1982, pp.277-297.

-----, "International Regime Initiation", *International Studies Notes*, 19(3), Fall 1994, pp.43-49.

• שחקנים תת-מדינתיים וכינון משטרים:

Burroughs, John, Cabasso, Jacqueline, " Confronting the Nuclear-Armed States in International Negotiating Forums: Lessons for NGOs," 4 *Int'l Negotiation* 457 (1999) pp. 457-480.

Williams Jody and Stephen Goose, "The International Campaign to Ban Landmines", in: Maxwell A. Cameron *et al* (Eds.), **To Walk Without Fear: The Global Movement to Ban Landmines**, (Oxford: Oxford University Press), 1999, pp. 20-47.

Price, R. "Emerging of customary norms and Anti-Personnel Landmines", **The Politics of International Law** 96(5) (2004), pp. 106-130.

Bryden Alan, **International Law, Politics and Inhumane Weapons: The Effectiveness of Global Landmine Regimes**, (New-York: Routledge), 2013, 64-86.

Williams, Jody., **My Name is Jody Williams: A Vermont's Girl Winding Path to The Nobel Peace Prize**. (Berkeley: University of California Press), 2013, chp. 10.

מקרה מבחן: המאמץ לכינון משטר לביעור הנשק הגרעיני

William C. Potter, "Disarmament Diplomacy and the Nuclear Ban Treaty" **Survival, Global Politics and Strategy**, Vol. 59 (4) (July 2017), pp. 75-108.

Kjølv Egeland, "Banning the Bomb: Inconsequential Posturing or Meaningful Stigmatization?", **Global Governance**, Vol. 24 (January-March, 2018), pp. 11-20.

מקרה מבחן: המשטר לביעור פצצות מצרר

Barak Eitan, "None to be Trusted: Israel's Use of Cluster Munitions in the Second Lebanon War and the Case for the Convention on Cluster Munitions", **American University International Law Review** 25(3), 2010, 423-483, 423-37, 468-483.

-----"Doomed to be Violated ? The U.S.-Israeli Clandestine End-User Agreement and the Second Lebanon War: Lessons for the Convention on Cluster Munitions", **Denver Journal of International Law and Policy**, 38 (1), Winter 2009, 1-40, at 33-40.

Borrie, John. **Unacceptable Harm: A History of How the Treaty to Ban Cluster Munitions Was Won**. (New-York: United Nations), 2009, 309-338; 410-414.

Borrie, J. et al. "Learn, Adapt, Succeed: Potential Lessons from The Ottawa and Oslo Processes for Other Disarmament and Arm Control Challenges." **Disarmament Forum** (1-2), (2009), pp. 19-25.

Nash Thomas, "The Role of NGO Activism in the Implementation of the Convention on Cluster Munitions", **Disarmament Forum** (1), (2010), pp. 45-56.

• טרנספורמציה/שינוי ודרכי סיום

Haggard Stephen & Simmons Beth, "Theories of International Regimes", **International Organization**, 41(4), Summer 1987, pp. 491-517.

Young Oran, "International Regimes: Problems of Concept Formation", **World Politics**, 32(3), April 1980, pp.331-356.

• קטגוריות והתפתחות תיאורטית

Levy A. Marc *et al.*, "The Study of International Regimes", **European Journal of International Relations**, 1(3), September 1995, pp.267-330.

Behnke Andreas, "Ten Years After: The State of the art of Regime Theory", **Cooperation and Conflict**, Vol. 30(2), June 1995, pp.179-197.

• אפקטיביות משטרים ושאלת חשיבותם

Underdal Arild, "The Concept of Regime 'effectiveness'", **Cooperation and Conflict**, 27(3), September 1992, pp.227-240.

• ביקורת ומענה

Strange Susan, "Cave! Hic Dragones: A Critique of Regime Analysis", **International Organization**, 36(2) Spring 1982, pp. 479-496.

Gale Fred, "Cave 'Cave! Hic Dragones': A Neo-Gramscian Dconstruction and Reconstruction of International Regime Theory", **Review of International Political Economy**, 5(2), Summer 1998, pp. 252–283.

• דוגמאות ליישום בתחומי-נושא שונים: משפט בינלאומי

Mandelmann Ethan, "Global Prohibition Regime: The Evolution of Norms in International Society", **International Organization**, 44(4), Autumn 1990, pp.479-526.

• חלק ב'

• משטרים בתחום הביטחוני: משטרי ביטחון בין-לאומיים

Robert Jervis, "Security Regimes", **International Organization**, 36(2), Spring 1982, pp. 357-378.

-----, "From Balance to Concert: A Study of International Security Cooperation", **World Politics**, 38(1), October 1985, pp.58-79.

Muller Harald, "The Internalization of Principles, Norms and Rules by Governments: The Case of Security Regimes", in: Ritterberger Volker (ed.) **Regime Theory and International Relations**, (Oxford: Clarendon Press), 1993, pp.361-391.

Delahunty, R. J., "Towards a Concert of Asia: A Proposed International Security Regime", **University of Pennsylvania Asian Law Review**, Vol.11, (2015), pp.1-79.

• משטרי ביטחון ואמצעים לבניית אמון וביטחון

Barak Eitan, "Peacekeeping Forces and the Emergence of a Limited Security Regime in the Israeli-Palestinian Conflict: Lesson's from Israel's Experience with Syria and Lebanon, 1974-2006." In: Kobi Michael & David Kellen (eds.), **Stabilizing the Israeli - Palestinian Conflict: Considerations for a Multinational Peace Support Operation** (Jerusalem: Truman Institute for the Advancement of Peace), 2007, pp. 70-88.

Evron Yair, "Confidence-and Security-Building Measures in the Arab-Israeli Context" in: Inbar Efrain & Sandler Shmuel, (eds.), **Middle Eastern Security: Prospects for an Arms Control Regime**, (London: Frank Cass), 1995, pp.152-172.

Rittberger Volker *et al.*, "Toward an East-West Security Regime: The Case of Confidence and Security- Building Measures", **Journal of Peace Research**, 27(1) 1990, pp.55-74.

• משטרי ביטחון ותחום פרוק ובקרת הנשק

Rice Condoleezza, "SALT and the Search for a Security Regime", in: Alexander L. George *et al.*, (eds.), **U.S. - Soviet Security Cooperation: Achievements, Failures, Lessons**, (New York: Oxford University Press), 1988, pp.293-306.

Smith K. Roger, "Explaining The Non-Proliferation Regime", **International Organization**, 41(2), Spring 1987, pp.253-281.

Denise Garcia, "Humanitarian Security Regimes", **International Affairs**, Vol.91(1), January 2015, pp. 55–75.

• משטרי ביטחון בהקשר המזרח תיכוני (עובר לאביב העמים הערבי)

Bar Siman Tov Yaacov, "Security Regimes: Mediating Between War and Peace in the Arab-Israeli Conflict", in: Inbar Efraim (ed.), **Regional Security Regimes**, (Albany: State University of New York Press), 1995, pp.33-59.

Dombroski Kenneth R., **Peacekeeping In The Middle East As An International Regime**, (New-York: Routledge), 2007, pp.121-138.

Evron Yair, "Towards the Emergence of a Common Security System in the Middle East" in Lenore Martin (ed.) **New Frontiers in Middle East Security**, (New York: St. Martin's Press), 1998, pp.313–349.

יישומים:
ישראל – מצרים

Barak Eitan, "Israel's Freedom of Navigation through the Straits of Tiran, 1956-1967: Between Reality, Secrecy and Vision", **The Middle East Journal**, 61(4) Autumn 2007, pp.657-680.

Barak Eitan, "On the Power of Tacit Understandings – Israel, Egypt and Freedom of Passage through the Suez Canal, 1957-1960", **The Middle East Journal**, 58(3), Summer 2004, pp. 444-468.

לגרסא מורחבת בעברית ראה:
"המאבק שנשכח: ישראל, מצרים, וחופש השייט בתעלת סואץ, 1957-1967" בתוך: גנוסר פנחס (עורך), **עיונים בתקומת ישראל**, מאסף מס' 11, 2001, ע' 80-131.

Mandell S. Brian, "Anatomy of A Confidence-Building Regime: Egyptian -Israeli Security Cooperation, 1973-1979", **International Journal XLV**, Spring 1990, pp. 202-223.

Stein, Janice Gross, "Taboos and Regional Security Regimes", **The Journal of Strategic Studies**, 26(3), Sept. 2003, pp. 6-18.

ישראל - מצרים; ישראל-סוריה

Stein J. Gross, "A Common Aversion to War: Regimes Creation by Egypt and Israel as A Strategy of Conflict Management" In Dewitt D & Ben Dor G. (ed.), **Conflict Management In The Middle East**, (Lexington: Lexington Books), 1987, pp. 59-77.

Lindley, Dan, **Promoting Peace with Information: Transparency as a Tool of Security Regimes**, (NJ: Princeton University Press), 2007, pp. 173-202.

ישראל – ירדן

Klieman Aharon, "The Israel-Jordan Tacit Security Regime", In Inbar Efraim (ed.), **Regional Security Regimes**, (Albany: State University of New York Press), 1995, pp.127-151.

ישראל - מדינות המפרץ

Clive Jones & Yoel Guzansky, "Israel's Relations with The Gulf States: Toward The Emergence of A Tacit Security Regime ?", **Contemporary Security Policy**, 38(3), Dec. 2017, pp. 398-419.

https://www.dropbox.com/sh/fum6tc9xvw6u7fs/AAD5e_K990_rDACJyaK-czJRa?dl=0